

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 385/08-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť T. H., S., zastúpeného advokátom JUDr. J. Ď., Ž., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 23 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 SŽ-o-KS 149/2006 z 8. novembra 2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.A

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2008 doručená sťažnosť T. H., S. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. Ď., Ž., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 23 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 SŽ-o-KS 149/2006 z 8. novembra 2007.

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že Daňový úrad Ž. (ďalej len „daňový úrad“ alebo „správca dane“) platobným výmerom č. 694/231/27426/03/Beno z 13. mája 2003 určil sťažovateľovi ako daňovému subjektu rozdiel dane z príjmov fyzických osôb v sume 209 780 Sk a uložil mu povinnosť zaplatiť tento rozdiel v lehote 15 dní od doručenia platobného výmeru.

Správca dane argumentoval tým, že sťažovateľovi bolo opakovane zaslané oznámenie o výkone daňovej kontroly zo 4. apríla 2003, ktoré bolo taktiež doručené uložením zásielky v zmysle § 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“), a pretože daňový subjekt sa v deň určený v oznámeniach nedostavil, správca dane určil daňovú povinnosť v zmysle § 29 ods. 6 zákona o správe daní a poplatkov.

Vzniknutý rozdiel na dani z príjmov v sume 209 780 Sk bol sťažovateľovi správcom dane vyrubený potom, ako daňový subjekt I. B., B., S., oznámila platby, ktoré vyplatila fyzickým osobám za rok 2001, pričom celková suma vyplateného nájomného za rok 2001, ktorú menovaná vyplatila sťažovateľovi, predstavovala čiastku 750 000 Sk.

Žalobou podanou proti daňovému úradu sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti jeho rozhodnutia. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) žalobu sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 10 S 164/2005 zo 16. mája 2006 zamietol ako nedôvodnú s tým, že sa stotožnil s argumentáciou daňového orgánu (že došlo k riadnemu, i keď náhradnému doručeniu, a sťažovateľ neoznámil daňovému úradu, že sa mieni dlhšiu dobu zdržať v cudzine), a tento právny názor potvrdil aj najvyšší súd v konaní o odvolaní sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 5 SŽ-o-KS 149/2006 z 8. novembra 2007.

Podľa tvrdenia sťažovateľa dôkazmi preukázal, že „v čase, keď mu bolo doručované predmetné rozhodnutie Daňového úradu I., zdržiaval sa v zahraničí, pričom Daňový úrad

Ž. túto skutočnosť vyhodnotil tak, že sťažovateľ na výzvy nereaguje a preto vykonal daňovú kontrolu náhradným spôsobom, a to podľa pomôcok. Taktiež Daňovému úradu bola známa skutočnosť, že sťažovateľ prevádzkuje prevádzky a na tieto subjekty by bolo možné realizovať doručovanie za účelom objektivizácie vykonanej kontroly.“.

K argumentácii daňového úradu, že podľa § 17 ods. 6 zákona o správe daní a poplatkov daňový subjekt, ktorý sa zdržuje v zahraničí, je povinný mať zástupcu na doručovanie písomností, ktorého oznámi správcovi dane, sťažovateľ uviedol, že *«je pravdou, že v čase od 10. 5. do 28. 7. 2003 z pracovných dôvodov bol na území Nemecka, avšak samotný zákon č. 511/1992 Zb. nedefinuje pojem „zdržiavať sa“ a sťažovateľ má za to, že dobu pobytu v zahraničí necelé 3 mesiace nemožno označiť ako „zdržiavanie sa v zahraničí“.».*

Podľa sťažovateľa platobný výmer mu nebol riadne doručený, daňová kontrola tak nebola vykonaná objektívne v súlade s platnou právnou úpravou.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že *„omylom vyhotovil daňové priznanie s vyčíslením dane 0,- Sk, keď neboli zohľadnené náklady, ktoré mal v zdaňovacom období. Následne po tomto zistení sťažovateľ navštívil príslušnú pracovníčku Daňového úradu Ž., predložil predmetné doklady a vyhotovil opravné daňové priznanie. Daňový úrad Ž. avšak opravné priznanie nevzal do úvahy. V skutočnosti sťažovateľ mal vyššie náklady ako príjmy v zdaňovacom období a v konečnom dôsledku by nedošlo k jeho daňovej povinnosti v uvedenom zdaňovacom období.“.*

V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že pri vyrubení dane správca dane nesprávne posúdil predmetnú vec, pretože celkový príjem z nájomného v sume 750 000 Sk predstavoval príjem za tri kalendárne roky a túto sumu tak nebolo možné uvádzať ako nájomné za rok 2001. Za jeden kalendárny rok bolo nájomné dohodnuté zmluvne a vyplatené v sume 360 000 Sk, čo je zrejmé aj z faktu, že I. B. poukázala platbu za nájomné za rok 2002 koncom roka 2001, avšak platba samotná bola sťažovateľovi

doručená až v roku 2002. Podľa tvrdenia sťažovateľa suma 30 000 Sk bola platbou za rok 2000.

Sťažovateľ uviedol, že „v dôsledku pochybenia Daňového úradu, kedy tento nesprávne doručoval a nesprávne aplikoval zákonné normy, bolo voči sťažovateľovi zahájené Trestné konanie v predmetnej veci“.

Podľa názoru sťažovateľa „sťažnosťou dotknutý správny orgán a Najvyšší súd Slovenskej republiky nesprávne interpretovali a v rozpore s Ústavou aplikovali na daný prípad príslušné zákonné ustanovenie zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov, pričom následkom vyššie uvedenej interpretácie zákona boli porušené čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy a základné práva sťažovateľa v čl. 23 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy“.

Sťažovateľ namieta porušenie čl. 2 ods. 2 a 3, ako aj čl. 13 ods. 1 ústavy z dôvodu, že dotknutý správny orgán a najvyšší súd nekonali v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon.

Porušenie základného práva podľa čl. 23 ods. 1 a 2 ústavy sťažovateľ namieta z dôvodu, že bol oprávnený zdržiavať sa mimo územia Slovenskej republiky a súčasne nebol povinný túto skutočnosť nahlasovať žiadnym úradom či orgánom na území Slovenskej republiky.

V takomto „nezákonnom a protiústavnom postupe správneho orgánu a najvyššieho súdu vidí sťažovateľ aj porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal takýto nález:

„Základné právo T. H., DIČ:..., bytom: S. slobody pohybu a pobytu podľa čl. 23 ods. 1 a 2 Ústavy a právo na súdnu a inú právnu ochranu garantované podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy a právo na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru bolo porušené

postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Sž-o-KS 149/2006 zo dňa 8. 11. 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 1. 2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. 10 S 164/2005-61 zo dňa 16. 5. 2006, v nadväznosti na rozhodnutie Daňového úradu Ž. č. 694/231/27426/03/Beno zo dňa 13. 5. 2003.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Sž-o-KS 149/2006 zo dňa 8. 11. 2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. 10 S 164/2005-61 zo dňa 16. 5. 2006, rozhodnutie Daňového úradu Ž. č. 694/231/27426/03/Beno zo dňa 13. 5. 2003 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie...

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia za 2 právne úkony 2 x 3.176,- Sk + 19 % DPH a 2 x režijný paušál vo výške 190,- Sk, t. j. spolu 7.939,- Sk s DPH právnenému zástupcovi sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sž-o-KS 149/2006 z 8. novembra 2007, a to až do rozhodnutia ústavného súdu o tejto sťažnosti.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v tomto prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení tých práv, vyslovenia ktorých sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy [čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy], ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, treba v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

1. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS 149/2006 z 8. novembra 2007.

Najvyšší súd ako súd odvolací v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v daňovom konaní rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10 S 164/2005 zo 16. mája 2006 tak, že tento rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Sťažovateľ namieta, že označený rozsudok najvyššieho súdu je nezákonný a protiústavný, pretože najvyšší súd (rovnako ako správny orgán) neakceptoval jeho argumentáciu o doručovaní listín správcom dane v rozpore s § 17 ods. 3 zákona o správe daní a poplatkov, rovnako ako aj jeho tvrdenie o spornosti hmotnoprávných dôvodov vzniku

uloženej daňovej povinnosti, čím malo dôjsť k porušeniu jeho ústavou a dohovorom garantovaných práv.

V súvislosti s namietaným rozhodnutím najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je ustanovená ako subsidiárna, z čoho vyplýva, že ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených listinných dôkazov vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s hodnotením vykonaného preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu (daňového úradu) v daňovom konaní a právnym názorom všeobecného súdu (najvyššieho súdu ako správneho súdu), teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení a hodnotením skutkového stavu vo veci sťažovateľa.

Najvyšší súd ako odvolací súd sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu o dostatočnom a náležitom zistení skutkového stavu veci správnym orgánom v daňovom konaní. Vzhľadom na to, že podstatou odvolania, ako aj žaloby, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania rozhodnutia daňového úradu, je právna otázka, či správca dane je oprávnený určiť daň z príjmov na základe pomôcok, hoci mu sťažovateľ neskôr predložil dodatočné opravné priznanie spolu s dôkaznými prostriedkami preukazujúcimi náklady, prvotnou otázkou, ktorú najvyšší súd posudzoval v súvislosti s požiadavkou sťažovateľa

na náhradné doručenie rozhodnutia správcu dane, bola aplikácia príslušných ustanovení zákona o správe daní a poplatkov o doručovaní správcom dane v predmetnom daňovom konaní.

V odôvodnení svojho rozsudku odvolací súd v tejto súvislosti okrem iného uviedol:

„Podľa § 250b ods. 2 O. s. p. platí, že ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správne orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

Základné povinnosti pre riadne doručovanie listín v daňovom konaní vymedzuje ustanovenie § 17 zák. č. 511/1992 Zb. Podľa § 17 ods. 3 zák. č. 511/1992 Zb. platí, že ak nebol adresát písomnosti, ktorá má byť doručená do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, upovedomí ho doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na obecnom úrade a adresáta o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Ak si nevyzdvihne adresát písomnosť do pätnástich dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Primárnym predpokladom na naplnenie tejto zákonnej fikcie náhradného doručenia je preukázanie toho, že správca dane nemal žiadnu vedomosť o tom, že by sa adresát v mieste doručenia nezdržoval. Z predložených doručení ako aj zo skutočnosti, že žalobca potvrdil svoj dlhodobý zahraničný pobyt v Spolkovej republike Nemecko, má Najvyšší súd potvrdené, že skutočne v danej veci správca dane nemal vedomosť o tom, že sa žalobca v mieste svojho trvalého bydliska nezdržiaval a preto pri doručovaní daňových písomností postupoval v súlade so zákonom. Pri tom správne doručoval na adresu trvalého bydliska žalobcu (č. l. 24, 30 a 32 pripojeného administratívneho spisu), lebo žalobca nepreukázal v svojich podaniach, že by inú adresu na doručovanie písomností uviedol (napríklad splnomocnenca alebo zástupcu, poprípade adresu svojich prevádzkární).

Vo vzťahu k pobytu žalobcu v zahraničí Najvyšší súd vyhodnotil iba jediný dôkazný prostriedok predložený žalobcom (č. l. 52), a to potvrdenie vyhotovené B... v nemeckom jazyku zo dňa 02. 02. 2006, v ktorom sa dodatočne potvrdzuje, že žalobca sa zdržiaval v čase od 10. 05. 2003 do 28. 07. 2003 v tomto zariadení. Preto sa Najvyšší súd stotožnil s názorom krajského súdu, že vzhľadom na takto dlhý časový úsek správne správca dane aplikoval ustanovenie § 17 zák. č. 511/1992 Zb. na danú vec - časový úsek presahujúci 3 mesiace je nutné vyhodnotiť ako dostatočne dlhú dobu na to, aby aj zo zahraničia si žalobca ustanovil zástupcu na doručovanie.

Navyše ako celkom irelevantná sa javí námietka žalobcu, že sa mu malo doručovať na adresu prevádzkarní, ktoré mali byť správcovi dane známe z jeho úradnej činnosti, ale správca dane túto vedomosť nepotvrdil a ani žalobca ju nepreukázal správcovi dane. Preto túto námietku žalobcu Najvyšší súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Navyše, povinnosť zakotvenú v § 17 ods. 6 zák. č. 511/1992 Zb. je nutné vykladať v súvislosti s možnosťou náhradného doručovania daňovému subjektu ako sankciu za jej nesplnenie. Preto Najvyšší súd neuložil správny orgán povinnosť doručiť rozhodnutie podľa § 250b O. s. p.

Na základe uvedených právnych záverov správne postupoval správca dane, ak po nemožnosti vykonať u žalobcu daňovú kontrolu (doručenie o vykonaní daňovej kontroly bolo napriek jej opakovanému doručovaniu v apríli 2003) pristúpil k určaniu dane z príjmov na základe pomôcok v zmysle § 29 ods. 6 zák. č. 511/1992 Zb. Na tomto mieste Najvyšší súd zdôrazňuje to, že v daňovom konaní má daňový subjekt zaručené právo vyjadriť sa ku skutočnostiam zisteným správcom dane, ako aj navrhnúť dôkazné prostriedky a žiadať ich vykonanie. Ak si však toto právo neuplatní a zavinene, čo i len z nedbanlivosti, má úlohu správcu dane pri výkone jeho pôsobnosti, potom inštitút určenia dane na základe pomôcok je nutné chápať nielen ako oprávnenie správcu dane, ale aj ako preventívnu sankciu voči daňovému subjektu na zabezpečenie aktívnej súčinnosti pri správe daní.

Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu nevzniklo žalobcovi právo na meritórne preskúmanie rozhodnutia správcu dane, ktoré v svojej žalobe zo dňa 14. 07. 2005 napadol. Preto správne krajský súd konštatoval v odôvodnení svojho rozhodnutia, že sa nemohol zaoberať v tomto konaní otázkou, čo zo strany správcu dane došlo k porušeniu ustanovení hmotného práva.

Na základe citovaných skutkových zistení a prijatých právnych záverov Najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil postupom podľa § 219 O. s. p. v medziach žaloby ako vecne správny.“

Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že v jeho rámci sa najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa ním tvrdenej nezákonnosti vyhodnotenia procesnoprávných a hmotnoprávných podmienok daňovej kontroly uskutočnenej daňovým úradom a jej možným vplyvom na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia daňového orgánu, takže vzhľadom na špecifickosť právomocí súdu a konania podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku nebol sťažovateľovi podľa názoru ústavného súdu zabránený prístup k súdu, pričom najvyšší súd interpretoval a aplikoval príslušné právne normy spôsobom, ktorý je z ústavného hľadiska udržateľný.

Najvyšší súd ako súd správny sa dostatočným spôsobom vysporiadal s kľúčovými skutočnosťami tvoriacimi základ jeho právneho názoru, t. j. že v prípade sťažovateľa bolo zo strany správcu dane vykonané doručovanie listín v daňovom konaní v súlade so zákonom o správe daní a poplatkov (pozri výklad najvyššieho súdu k náhradnému doručovaniu), pričom súčasne konštatoval, že za takto zisteného skutkového a právneho stavu (keď sťažovateľ počas dlhodobého zahraničného pobytu si podľa § 17 ods. 6 zákona o správe daní a poplatkov neustanovil zástupcu na doručovanie písomností, a tým maril úlohu správcu dane pri výkone jeho pôsobnosti) nevzniklo sťažovateľovi právo na meritórne preskúmanie rozhodnutia správcu dane.

Ústavný súd vzhľadom na zistené skutočnosti, ako aj s prihliadnutím na citované ustanovenia zákona o správe daní a poplatkov zastáva názor, že úvahy najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne. Uvedené závery najvyššieho súdu považuje preto aj ústavný súd za ústavne akceptovateľné, pričom skutočnosť, že najvyšší súd nerozhodol podľa predstáv sťažovateľa, nie je spôsobilá vyvolať porušenie základného práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Uvedené závery boli podkladom na rozhodnutie ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Podstata ďalšej námietky sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS 149/2006 z 8. novembra 2007 sa týka porušenia jeho základného práva na slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 23 ods. 1 a 2 ústavy, pretože podľa jeho tvrdenia *„bol oprávnený sa zdržiavať mimo územia SR a súčasne nebol povinný túto skutočnosť nahlasovať žiadnym úradom či orgánom na území Slovenskej republiky“*.

Podľa čl. 23 ods. 1 ústavy sloboda pohybu a pobytu sa zaručuje.

Podľa čl. 23 ods. 2 ústavy každý, kto sa oprávnene zdržiava na území Slovenskej republiky, má právo toto územie slobodne opustiť.

Zo sťažnosti vyplýva, že porušenie svojich základných práv podľa čl. 23 ods. 1 a 2 ústavy sťažovateľ namieta v príčinnej súvislosti s porušením základného práva na súdnu ochranu. Ochrany svojich práv na nezávislom a nestrannom súde sa môže fyzická osoba alebo právnická osoba domáhať iba zákonom ustanoveným postupom (čl. 46 ods. 1 ústavy) a v medziach zákonov, ktoré vykonávajú ustanovenia ústavy týkajúce sa základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Ústavný súd už v tejto súvislosti uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia najmä právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam, akými sú napr. spôsobilosť byť účastníkom konania, zákonom ustanovené náležitosti návrhu na začatie konania, zákonné lehoty a pod. (III. ÚS 331/04).

Uvedený účel (zaistenie právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti) plnia aj ustanovenia zákona o správe daní a poplatkov upravujúce podmienky doručovania písomností v daňovom konaní (§ 17 zákona o správe daní a poplatkov).

Sťažnosť sťažovateľa neobsahuje žiadnu relevantnú námietku, na základe ktorej by bolo možné dospieť k záveru, že aplikácia § 17 zákona o správe daní a poplatkov najvyšším súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 SŽ-o-KS 149/2006 bola ústavne nekonformná a predstavovala zásah do ním označených základných práv.

Z právneho názoru najvyššieho súdu hodnotiaceho časové obdobie troch mesiacov, počas ktorého sa sťažovateľ zdržiaval v cudzine, ako dostatočné na to, aby si aj zo zahraničia ustanovil zástupcu na doručovanie podľa § 17 ods. 6 zákona o správe daní a poplatkov, čo sťažovateľ pociťuje ako určité obmedzenie, taktiež nemožno vyvodiť záver o zásahu do jeho základných práv na slobodu pohybu alebo pobytu zo strany príslušných orgánov verejnej moci.

Podľa názoru ústavného súdu rozsudkom najvyššieho súdu nemohlo reálne dôjsť k obmedzeniu sťažovateľovej slobody pohybu a pobytu zaručenej v čl. 23 ods. 1 a 2 ústavy. Medzi konaním najvyššieho súdu v predmetnej veci a slobodou pohybu a pobytu zaručenou čl. 23 ods. 1 a 2 ústavy, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, teda neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala porušenie týchto základných práv, a preto bolo potrebné aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2008